

Titel: Af en endnu Levendes Papirer

Citation: "Af en endnu Levendes Papirer", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K1*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1997-2003 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-lp-txr-shoot-k3.pdf> (tilgået 09. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K1

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

3. Tilblivelseshistorie

LP er en kritisk afhandling om H.C. Andersens roman *Kun en Spillemand*, der var udkommet den 22. nov. 1837. Kritikken blev altså offentliggjort mere end trekvart år efter sin genstand. Om dens tilblivelse ved man meget lidt. Der findes ikke hverken i SKs journaler eller breve nogen positiv angivelse af, hvorfor eller hvornår han begyndte at skrive på afhandlingen. Fra den 28. april 1838 bemærkes blot et voldsomt fald i antallet af journaloptegnelser, hvorefter antallet igen stiger i juli måned. Fra april findes 28 optegnelser, fra hver af månederne maj og juni kun en enkelt, og fra juli findes 17. De to måneders 'slip' er ikke forklaret eller kommenteret i journalerne selv, og arbejdet med *LP* kan meget vel rykke ind på forklaringens plads.* Afhandlingen er da sandsynligvis blevet påbegyndt i slutningen af april eller begyndelsen af maj 1838 og foreløbig fuldført omkring midten af juli.

SK forsøgte i første omgang at få sin afhandling offentliggjort i Johan Ludvig Heibergs tidsskrift *Perseus*, *Journal for den speculative Idee*, hvis første bind var udkommet i juni 1837, og hvis andet (men tillige sidste) bind udkom i aug. 1838.* SKs hensigt bevidnes af hans ven Emil Boesen, der i et brev til sin fætter, den senere skolebestyrer Martin Hammerich, den 20. juli 1838 skriver: »Søren Kjerkegaa<rd, le>ver ved det Gamle; han har nylig skrevet et Stykke om Andersen, der skal ind i Johan Ludvig Heibergs *Perseus*; det er i lidt tungfærdig Stil, men ellers dygtigt«. Brevets datering bekræfter også formodningen om, at afhandlingen i første omgang blev afsluttet omkring midten af juli måned.

Dog kun i første omgang. Et bevaret brev fra SK til Heiberg, dateret 28. juli 1838, viser nemlig, at Johan Ludvig Heiberg på det tidspunkt har haft afhandlingen liggende i manuskript, men ikke uden videre villet antage den. Både mundtligt og skriftligt har han ytret forbehold over for dens stil:

Høistærede Hr. Professor!

Deres Brev modtog jeg iafte. Kun eet Punkt deri foruroliger mig Noget. Jeg frygter nemlig for at det paa nogen Maade skulde synes som om jeg, ved at benytte mig af de almindelige og ubestemte Udtryk, hvori De mundtlig har fremsat Deres Fordringer til Stilen, ligesom har søgt at slippe forbi det Værn, Deres første Brev indeholdt. I denne Henseende kan jeg ikke undlade at bede Hr. Prof. saavidt muligt at erindre Dem om de Ytringer fra min Side, der vistnok indeholdt et dog adskilligt modificerende Amen; med mindre jeg har været saa uheldig at udtrykke mig i samme Grad uforstaaeligt, som jeg af Deres Brev seer, at jeg maa have misforstaaet Dem.

Hvad Afhandlingen og dens fremtidige Skjebne angaaer, da skal jeg i den Anledning tage mig den Frihed engang med det Første at besøge Hr Prof.

Ærbødigst

S. Kierkegaard.*

Om besøget blev til noget, og hvordan det spændte af, vides ikke; kun to ting står nogenlunde fast, omend de peger i hver sin retning. For det første synes SK at have accepteret Heibergs krav om at underkaste afhandlingen en stilistisk revision for derefter at bede sin ven og tidligere skolekammerat, digteren H.P. Holst, om at hjælpe med arbejdet. H.P. Holst oplyser i et brev 31 år senere til H.P. Barfod, der udgav *EP*, at han selv var den, der i bogstavelig forstand omskrev SKs første skrift om H.C. Andersen –

eller rettere sagt oversatte det fra Latin til Dansk (...) At han henvendte sig til mig derom, var ganske naturligt, thi i Borgerdydskolen var det en almindelig Trafik imellem os, at jeg skrev de danske Stile for ham, og han de latinske for mig. Besynderligt er det, at han, der endte med at skrive et saa udmærket Dansk, i sine Ungdomsaar slet ikke havde Greb paa det, men skrev et Latinsk-Dansk, der vrimlede af Participler og de mest udviklede Periodebygninger.*

Det er muligt, at H.P. Holst her, på en menneskealders afstand af begivenhederne, overdriver sin egen indsats. Der findes, såvel i den unge SKs journaler som i hans før nævnte tidsskriftartikler, tilstrækkelige vidnesbyrd om, at han kunne skrive, og det ikke blot latin. Men hvad enten Holst har været alene om den eller blot fungeret som SKs medhjælp, må den sproglige revision være blevet udført i løbet af aug. måned, for at bogen kunne udkomme den 7. sept.

For det andet punkt er, at afhandlingen alligevel ikke udkom i *Perseus*. Årsagen kendes ikke; men man kan både tænke sig, at Johan Ludvig Heiberg ikke var tilfreds med revisionen, og at denne ikke var færdig, da tidsskriftet skulle gå i trykken. Andet bind af *Perseus* blev annonceret i pressen den 25. aug. 1838.* Den forklaring, som Sejer Kühle har fremført: at manuskriptet skulle være blevet for omfangsrigt til *Perseus*, har derimod ikke meget for sig, thi både i første og andet bind af tidsskriftet findes bidrag, som er længere end

SKs afhandling. Men den mulighed står selvfølgelig åben, at Heiberg i mellemtiden havde besluttet at lade et andet bidrag træde i stedet for SKs.